

for Københavns 6te Valgkreds havde haft noget Begreb om de Forhold, han talte om, vilde han ikke have talt, som han gjorde, ikke have sagt, at al Interesse hos Rigsdagen bør dreje sig om Hovedbaner, Storindustri o. s. v., men saa vilde han have sagt, at det i nok saa høj Grad drejede sig om at hjælpe de Egne, som mere end nogen anden Egn i Landet har vist baade Lyst og Evne til at hjælpe sig selv. Det kan man nemlig ikke sige om mange andre Egne, som har faaet Baner paa helt anderledes billige Vilkaar end dem, der er Tale om ved denne Lejlighed.

Hvorledes det end vil blive opfattet, ønsker jeg at sige, at jeg er Ministeren taknemmelig for Lovforslaget, fordi det aabner Udsigt til, at vi om ikke alt for længe kan faa dette Banespørgsmaal løst, og fordi disse fire Dages Forhandlinger om Lovforslaget, der af nogle er blevet betegnet som spildte, dog ikke er spildte, idet det er en Trøst for Befolkningen i disse Egne, at det nu endelig er lykkedes at skabe saa megen Interesse for Sagen, at man for Alvor beskæftiger sig med den i Rigsdagen. Selv om Befolkningen derovre vil sige, at det ikke er det samme som at faa en Bane, at der tales paa Rigsdagen om den, maa de dog se, at det viser, at Rigsdagen har haft Øjnene aabne for dette Spørgsmaal. Nu har man talt i fire Dage om denne Sag, og selv om der ikke kommer noget ud af Lovforslaget i Aar, er der dog Grund til at tro, at man nu er Opfyldelsen af disse Forhaabninger nærmere end nogen Sinde før.

Hvis Ministerens Lovforslag i Enkelthederne var formet paa en lidt anden Maade, kunde jeg være helt tilfreds med det. Jeg er saaledes tilbøjelig til at tro, at Banen Ørnhøj—Holstebro maaske var heldigere end Banen Ørnhøj—Aulum, men det er jo et af de mindre væsentlige Spørgsmaal, det mest væsentlige er det Løfte, som ligger i Lovforslaget, og den Interesse, som Ministeren har vist denne Sag ogsaa ved at berejse disse Egne, saa at han ved Selvsyn har erkyndiget sig baade om Terrainforhold og om de forretningsmæssige Forhold, som der kan være Tale om for en Bane. Han har neppe forregnet sig, naar han har ment, at denne Bane vilde kunne forrente sig ved Privatdrift. Det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen) er den eneste, som i disse Dage har udtalt, at han i og for sig ikke er bange for Privatdrift, og i den Henseende slutter jeg mig til det ærede Medlem, jeg er heller ikke saa bange for Privatdrift.

Ja, man taler om Privatdrift, men hvad er Privatdrift? I den almindelige Forstand, hvori vi bruger Ordet, er det, der her er Tale om, ikke Privatdrift, idet det er Kommunerne, som skal drive Banen; men hvad enten Kommunerne eller Staten driver Banen, bliver det ikke Privatdrift, men Samfundsdrift.

Jeg tror slet ikke, at naar Banen bliver bygget af Staten og drevet af Kommunerne, den da ikke vil kunne klare sig efter den Skitse, som er givet af Ministeren i Lovforslaget. Efter denne kræves det ikke, at Kommunerne skal forrente Anlægskapitalen, men Ministeren mener, at de Kommuner, der forpagter Banen, skal tilsvare de Underskud, der eventuelt maatte blive ved Banens Drift. Jeg er ikke synderlig bange for, at Banen skal give Underskud. Man skal nemlig ikke regne alene med den lokale Trafik, af dem, der rejser ind til nærmeste Købstad og ud igen, det er min Opfattelse, at Banen i lige saa høj Grad vil blive brugt til Godstrafik for at aflaste Vestbanen. Men endelig vil jeg sige, at fremfor at udskyde Spørgsmaalet om denne Bane vil jeg anbefale, at den bliver Privatbane. Naturligvis er jeg enig med det ærede Medlem fra Middelfart (Slengerik), som saa stærkt anbefalede Statsdrift og anbefalede, at Loven maatte blive vedtaget saaledes, at man samtidig med, at Stykket Skern—Videbæk og den midtsjællandske Jernbane blev bygget, kunde faa denne Bane anlagt og drevet som Statsbane. Det kan jeg naturligvis ogsaa paa det varmeste anbefale, men det synes mig ikke, at der er megen Udsigt til, at dette kan blive vedtaget. For mig staar det da saadan, at har det været en overmaade stor Fejl, at denne Egn ikke forlængst har faaet sin Bane, bliver Fejlen endnu større, hvis man helt paa det visse udskyder Vedtagelsen af denne Bane. Derfor siger jeg, at jeg er ikke saa bange for den saakaldte Privatdrift, og hvis jeg kunde faa Ministeren til at sige, at han, dersom det skulde vise sig, at de Kommuner, som overtager Forpagtningen af denne Bane, trods al Iherdighed, trods alle de fornuftige og samvittighedsfulde Foranstaltninger, som vil blive bragt i Anvendelse, for at Banen skal kunne svare sig, fik et lille Driftsunderskud, vilde anse det for rimeligt — bestemt kan han naturligvis ikke love det —, om man, naar alt andet i øvrigt var iagttaget, ikke vilde tage for haardt paa Kommunerne i den Anledning, vilde jeg være tilfreds, for det er rigtigt, hvad det